

گزارش عملکرد اداره پارک ها و فضای سبز شهرداری کاشمر

از ابتدای سال ۱۴۰۱ تا پایان آبان ماه

((مقدمه : جایگاه فضای سبز در محیط زیست شهری کاشمر))

امروزه فضای سبز شهری التیام بخش آسیب های موجود در شهرها مثل آلودگی های زیست محیطی ، تنش های عصبی و فشارهای روانی است و انسانها بر اساس نیاز و غریزه طبیعی به احداث فضای سبز در شهرها روی می آورند.

پژوهش های علمی اثبات کرده که وجود فضای سبز در محلات شهری باعث می شود شهروندان محل رضایت بیشتری از محل سکونت خود داشته باشند و ناهنجاری ها نیز کاهش یابد.

فضای سبز شهرها نه تنها ریه های تنفسی شهر هستند بلکه به ساکنان هر شهر، احساس زندگی و زنده بودن می دهند و در واقع به عنوان مهم ترین عامل در زیبایی فضای شهری نیز محسوب می شوند.

شهر کاشمر، از جمله شهرهای حاشیه کویر در شرق کشور است که به لطف داشتن طبیعتی بکر و زیبا و نیز مردمانی طبیعت دوست ؛ از دیرباز مهد پرورش گل و گیاه و احترام به درخت و طبیعت بوده است.

بی شک می توان وجود سرو معروف کاشمر را که وصف آن در شاهنامه نیز آمده دلیلی استوار بر قدمت فرهنگ درختکاری و احترام به طبیعت در این دیار دانست.

فرهنگی که امروزه نیز به لطف خدا و تلاش فرزندان این خطه باعث شده تا کاشمر یکی از بهترین فضاهای سبز در شرق کشور را دارا باشد.

((نگاهی به تاریخچه درختکاری در این شهر))

در نوشته های تاریخی آمده است گشتاسب (پادشاه ایران) با زردشت پیامبر در منطقه ای که امروزه بنام کاشمر معروف است، دیدار کرد و در اینجا بود که وی به کیش زرتشتی و یکتاپرستی گروید و دین ایرانیان را نیز زرتشتی اعلام کرد. زردشت به نشانه پایدار شدن آیین زرتشت درخت سروی را که از بهشت آورده بود، در آبادی کاشمر با دست خود کاشت. سرو کاشمر یا سرو کاشمر طی سالیان دراز زیست و درختی بسیار زیبا، بزرگ و باشکوه شد تا این که در دوره خلافت عباسی، شهرت آن به متوکل خلیفه عباسی رسید. خلیفه دستور به قطع آن داد که آنرا تکه تکه کرده و برای دیدن خلیفه به بغداد ببرند.

یک روز قبل از رسیدن درخت به بغداد، متوکل به قتل رسید و این مطابق پیش گویی زرتشت بود که گفته بود هر که این درخت را قطع کند، کشته خواهد شد. این سرو در زمان قطع شدن بیش از ۱۴۰۰ سال عمر داشت.

حکیم فردوسی در مورد این درخت تاریخی در شاهنامه آورده است:

یکی شاخ سرو آورید از بهشت	بدروازه شهر کاشمر بکشت
همه نامداران به فرمان اوی	سوی سرو کاشمر نهادند روی
امام راحل(ره) نیز می فرماید:	
قد دلجویت اندر گلشن حسن	یکی سرویست کاندرا کاشمر نیست

((مشخصات فضای سبز شهر کاشمر))

مساحت کل شهر : ۱۵۰۰ هکتار

جمعیت کاشمر : ۱۰۵ هزار نفر

مساحت فضای سبز درون شهری : حدود ۱۳۰ هکتار

مساحت پارک جنگلی در اختیار شهرداری : ۵۵ هکتار

فرمول محاسبه سرانه فضای سبز = مساحت فضای سبز / تقسیم بر جمعیت

سرانه مفید : ۱۲,۴ متر مربع (بدون لحاظ پارک جنگلی سیدمرتضی)

سرانه کل : ۱۷,۱ مترمربع (با لحاظ پارک جنگلی سیدمرتضی)

((اهم اقدامات فضای سبز از ابتدای سال ۱۴۰۱))

الف - نگهداری فضای سبز مناطق شهری با کمترین هزینه و کیفیت قابل قبول

در حال حاضر امور آبیاری، رسیدگی و نگهداری فضای سبز در بخش های امانی و پیمانی جمعا با حدود ۶۰ نیروی کارگری صورت می گیرد که از لحاظ تعداد نیرو در ده سال گذشته هیچگونه افزایشی نداشته و این در حالی است که سطح و سطوح فضای سبز شهری بیش از ۳۵ هکتار افزایش داشته است. دستیابی به این مهم با مکانیزه کردن عملیات اصلی فضای سبز یعنی اجرای سیستم های آبیاری تحت فشار صورت گرفته است.

خوشبختانه نگهداری فضای سبز در سال جاری، نمره بسیار قابل قبولی داشته و به تایید و قضاوت بسیاری از مردم و مسافران و گردشگران ، کیفیت فضای سبز کاشمر از بسیاری شهرهای اطراف بهتر بوده است .

بد نیست بدانید شاخص هزینه به واحد سطح در فضای سبز کاشمر نیز بسیار بهتر از شهرهای همجوار بوده به این معنی که فضای سبز کاشمر با هزینه بسیار کمتری نسبت به آنها نگهداری شده است.

به لطف خدا و با تمهیدات اندیشیده شده ، پروسه نگهداری فضای سبز توسط بخش خصوصی و پیمانکاران نیز با کمترین تنش و مشکلات احتمالی ، همراه بوده است.

بهبود نسبی کیفیت فضای سبز ، کاهش تصدی گری شهرداری در بخش نیروی کارگری و صرفه جویی در هزینه های مربوطه را می توان از جمله اثرات برونسپاری امورات نگهداری فضای سبز بر شمرد.

مشخصات پیمان ها و پیمانکاران فضای سبز	
<u>پیمان الف - بدنه شرقی شهر</u>	
<p>محل ها: بدنه شرقی شهر</p> <p>مدیر عامل: مهندس نکوهی</p> <p>مدت پیمان: یک سال</p> <p>تعداد نیرو: ۱۸ نفر</p>	<p>مساحت: حدود ۱۵ هکتار</p> <p>شرکت پیمانکار: شکوفه آفرینان تربت</p> <p>شروع پیمان: ۱۵ بهمن ۱۴۰۰</p> <p>مبلغ: یک میلیارد و ۷۸۰ (بدون تعدیل کارگری)</p>
<u>پیمان ب - بدنه غربی شهر</u>	
<p>محل ها: بدنه غربی شهر</p> <p>مدیر عامل: مهندس صنعتی</p> <p>مدت پیمان: یک سال</p> <p>تعداد نیرو: ۱۹ نفر</p>	<p>مساحت: حدود ۱۷ هکتار</p> <p>شرکت پیمانکار: سبزینه نمای شرق</p> <p>شروع پیمان: اول فروردین ۱۴۰۱</p> <p>مبلغ: دو میلیارد و ۵۰ (بدون تعدیل کارگری)</p>
<u>پیمان ج - بلوار سیدمرتضی و فضای سبز پیرامونی و جنگل</u>	
<p>محل ها: بلوار سیدمرتضی - جنگل کاجستان</p> <p>شروع پیمان: اول تیرماه ۱۴۰۱</p> <p>مبلغ: حدود دو بیست و پنجاه میلیون تومان</p>	<p>مساحت: حدود ۵۵ هکتار</p> <p>پیمانکار: آقای مرتضی روشندل</p> <p>مدت پیمان: شش ماه</p> <p>تعداد نیرو: ۱۱ نفر</p>

ب- اجرای طرح مدیریت آبیاری فضای سبز در تابستان

با توجه به گسترش قابل توجه فضای سبز شهری و نیاز به آبیاری مستمر در تابستان گرم امسال، برنامه ویژه برای بالا بردن راندمان آبیاری ها با استفاده از منابع و شبکه آبرسانی فضای سبز و نیز بهره گیری از حداکثر ظرفیت تانکرهای شهرداری در دستور کار قرار گرفت. اهم این اقدامات به شرح زیر است:

۱- بهره برداری از شبکه های آبرسانی داخلی و کاهش وابستگی به آب شرب شهری به میزان ۷۵ درصد از کل

۲- اصلاح شیفت آبیاری کارگران در تابستان (و اقدام به آبیاری شبانه) با هدف بالا بردن راندمان همزمان با آموزش های لازم

۳- بهره گیری کامل از ظرفیت ناوگان شهرداری بمنظور آبیاری مناطق تانکری و برنامه ریزی دقیق در این زمینه، با هدف پوشش دادن تمام نقاط فضای سبز و درختان معابر تا حد امکان؛

لازم بذکر است؛ سطح و سطوح فضای سبز شهری در سالهای اخیر با سرعت زیادی صورت گرفته که در نتیجه هم اکنون ۹۷ منطقه وجود دارد که آبیاری آنها بوسیله تانکرهای آبرسانی صورت می گیرد.

نیاز آبی این مناطق در پیک نیاز آبی در تابستان روزانه بیش از نیم میلیون لیتر است که برای آبرسانی این حجم عظیم نیاز به سازماندهی مناسب و برنامه ریزی دقیق می باشد.

بیشترین حجم کار را تانکرهای آبرسانی شهرداری انجام می دهند و بخشی از کار نیز توسط تانکر بخش خصوصی صورت می گیرد. تانکرهای آبیاری در تابستان امسال بمنظور حفظ این سرمایه ارزشمند شهری بطور شبانه روزی و در سه شیفت مشغول بکار بوده اند.

مجموع حجم آبرسانی از ابتدای سال جاری تاکنون حدود ۷۵ هزار مترمکعب (۷۵ میلیون لیتر) برآورد می گردد که صددرصد این مقدار از منابع آبی متعلق به شهرداری و خارج از شبکه آب شرب شهری بوده است.

پ- پروژه جداسازی: احداث خط لوله آب از مخزن پارک بانوان به حاشیه بلوار مطهری

مشخصات: طول پروژه: ۴۰۰متر سایز لوله و ملحقات: ۱۱۰ پلی اتیلن به انضمام کلکتورهای مربوطه - استفاده از پمپ موجود

کارکرد: آبرسانی به فضای سبز بلوار مطهری و حاشیه ها و با استفاده از شبکه آب فضای سبز و جداسازی از آب شرب شهری

ت - اجرای سیستم آبیاری بارانی و تحت فشار

۱ - اجرای سیستم تحت فشار (بارانی) در ضلع غربی پارک بانوان

مساحت : ۵۰۰۰ مترمربع
نوع سیستم : آبیاش هانتر

۲ - اجرای سیستم تحت فشار (قطره ای) در حاشیه خرمشهر ۱۰

طول : ۲۰۰ متر
نوع سیستم : درپیر

۳ - اجرای سیستم تحت فشار (قطره ای) در میدان و بلوار جدیدالاحداث قائم و بلوار معلم

طول : ۱۵۰۰ متر
نوع سیستم : بابلر

۴ - ترمیم سیستم تحت فشار در بلوارهای آزادگان - صادقی - جمهوری - بسیج - پارک بسیج - پارک معلم - بلوار

جانبازان

مساحت : ۵۵۰۰ مترمربع
نوع سیستم : بابلر - درپیر - بارانی

ث - احداث فضای سبز بوستان های محله و مناطق سطح شهر

مساحت : ۳۰۰۰ مترمربع کارکرد: پارک بانوان	۱ - احداث فضای سبز <u>ضلع غربی پارک بانوان</u>
مساحت : ۷۰۰ متر کارکرد: پارک محله ای	۲ - احداث فضای سبز <u>بوستان محله شقایق</u> واقع در فاز ۵ مسکن مهر تجهیزات : وسایل ومبلمان پارکی - ست وسایل ورزشی همگانی - مجتمع بازی کودکان (پلی اتیلن)
مساحت : ۳۰۰ متر کارکرد: پارک محله ای کوچک	۳ - احداث فضای سبز بوستان محله شاهد ۱۰

احداث فضای سبز بوستان های محله و مناطق سطح شهر (ادامه)

مجموع مساحت: ۵۰۰ متر کارکرد: پارک محله ای کوچک	۴ - احداث فضای سبز یوترنهای احداثی در سطح شهر همراه با اجرای سیستم آبیاری تحت فشار
مجموع مساحت: ۵۰۰ متر کارکرد: پارک محله ای کوچک	۵ - آماده سازی و شروع کاشت پارک سلطانیه ۷
مجموع مساحت: ۵۰۰ متر کارکرد: پارک محله ای کوچک	۶ - کاشت فضای سبز بلوار معلم همراه با اجرای سیستم آبیاری تحت فشار
مجموع مساحت: ۵۰۰ متر کارکرد: پارک محله ای کوچک	۷ - کاشت فضای سبز بلوار تازه احداث خیابان قائم و میدان قائم همراه با اجرای سیستم آبیاری تحت فشار
* در احداث فضای سبز تمام بوستان ها و مناطق فوق، سعی گردیده از گونه های گیاهی کم آب و سازگار با اقلیم و حتی الامکان، مثمر استفاده شود.	

ج - فعالیت مراکز تولیدات گیاهی در تولید بیش از ۳۰۰ هزار بوته گل و نهال

با عنایت به نیاز فضای سبز شهر به گل و گیاه و اهمیت خودکفایی در این بخش، مراکز تولیدات گیاهی وابسته به شهرداری با همت پرسنل فضای سبز فعال شده و پس از اقدامات صورت گرفته، طی سال جاری بیش از ۳۰۰ هزار بوته گل فصلی تولید گردیده که مقدار زیادی از آنها به باغچه های سطح شهر منتقل و کاشت گردیده و مابقی نیز در این مراکز موجود می باشد. و بدین ترتیب نه تنها شهرداری کاشمر از خرید گل فصلی (بنفشه) بی نیاز شده؛ بلکه قابلیت عرضه و فروش به شهرهای همجوار فراهم گشته است.

نام واحد	تولیدات	تعداد / مقدار
مرکز تولیدات گیاهی شماره یک	گل های دائمی و فصلی	بیش از ۱۰ هزار بوته
مرکز تولیدات گیاهی شماره دو	نهال و گل های دائمی و فصلی	حدود ۵۰۰ اصله + بیش از ۲۰ هزار بوته
مرکز تولیدات گیاهی شماره سه	گل فصلی	بیش از ۲۵۰ هزار بوته

چ - طرح حفظ درختان ارزشمند شهری

شهرداری در راستای وظایف خدمات دهی به شهروندان ناگزیر از اجرای طرح های شهری است که مورد تقاضای شهروندان بوده منتهی برخی از آنها با وجود درختان تلاقی دارند که بدترین راه برای اجرای طرح ، قطع درختان است.

البته راه بهتری برای حفظ درختان وجود دارد که عبارت از انتقال آنها به شیوه ای امن است و اصطلاحاً روتبال نامیده می شود. در همین راستا طی ۸ ماه گذشته بیش از ۱۰ اصله درخت قرار گرفته در مسیر پروژه های عمرانی شهری به همین روش و بصورت سالم جابجا و در نقطه دیگر کاشته شده اند.

همچنین بمنظور حفظ درختان ارزشمند شهری، اداره پارکها و فضای سبز شهرداری طرح دیگری را به اجرا گذارده که طی آن شهروندانی که درخواست قطع درختان جلوی منزل را بدلیل ورود ریشه به شبکه آب دارند، با عملیات حفر ترانشه و قطع ریشه های مزاحم و سپس ایزولاسیون محل اقدام به ایمن سازی و رفع مشکل نموده و بدین ترتیب تا حد ممکن از قطع درختان جلوگیری می گردد.

در همین راستا از ابتدای سال جاری تاکنون بیش از ۲۰ مورد حفظ درختان معابر شهری پس از ایمن سازی محل نفوذ ریشه ها ، صورت گرفته است.

ح - انجام عملیات مبارزه با آفات و امراض گیاهی در تمام سطح شهر

در راستای بهبود کیفیت فضای سبز شهری و جلوگیری از آسیب های ناشی از آفات و امراض نباتی ، از ابتدای امسال بیش از ۲۶ نوبت سمپاشی در نقاط مختلف و با بهره گیری از توان پیمانکاران فضای سبز صورت گرفته است.

خ - زیباسازی شهری و گلکاری :

بر مبنای سیاست شهرداری که ایجاد محیط شهری امیدبخش و فضایی توأم با امید و نشاط و جریان زندگی را در دستورکار دارد زیباسازی و کاشت گل های مختلف فصلی و دائمی بدین منظور در تمام سطح شهر مورد تاکید قرار گرفته که در پی آن علاوه بهسازی نقاط مختلف؛ از ابتدای امسال تاکنون بیش از ۲۰۰ هزار بوته انواع گل نیز در فضای سبز کاشته شده است که خوشبختانه بیش از ۹۰ درصد آنها از تولیدات گلخانه های فضای سبز خود شهرداری بوده اند.

گلکاری باغچه ها در تمام میادین سطح شهر و نیز مبادی ورودی و خروجی، پارکهای اصلی، آیلندها و لچکی های مهم به تعداد حدود ۱۱۰ محل ، مجموعاً به مساحت حدود ۷۰۰۰ مترمربع از جمله این اقدامات بوده است.

ز - رسیدگی به درخواست شهروندان

اداره پارکها و فضای سبز شهری در راستای وظایف سازمانی خود نسبت به پیگیری درخواست های شهروندان در حوزه فضای سبز اقدام نموده و طی سال جاری تاکنون، گزارش اقدامات به شرح زیر می باشد:

عنوان اقدام	تعداد	نتیجه پیگیری
درخواست هرس و شاخه زنی	بیش از ۱۰۰ مورد	اقدام کامل و رفع مشکل
درخواست آبیاری در تابستان	بیش از ۲۰۰ مورد	اقدام به آبیاری بیش از ۲۰۰ مورد خارج از لیست های آبیاری تانکری
ارجاع درخواست های قطع درخت به کمیسیون ۷ ماده	۲۱ مورد	طرح در کمیسیون و صدور رای
ایمن سازی ریشه های مخرب	۱۷ مورد	اقدام کامل و رفع مشکل
سایر موارد نظیر گلکاری و سمپاشی و غیره	حدود ۲۵ مورد	اقدام کامل و رفع مشکل

ز - هرس درختان سطح شهر و بازپیرایی بهشت بقیع

عملیات هرس یکی از ضروری ترین اقدامات در نگهداری درختان شهری می باشد که بواسطه آن نه تنها آسیب های ناشی از آفات و امراض نباتی کاهش یافته بلکه کیفیت زیستی درختان بهبود یافته و مشکلات تردد خودروها و شهروندان نیز رفع می شود. در همین راستا از ابتدای امسال بیش از ۹ هزار اصله درخت در نقاط مختلف سطح شهر هرس و شاخه زنی شده اند.

ضمناً در ادامه این پروژه؛ درختکاری ضلع شرق بهشت بقیع نیز با توجه به تراکم بالای درختان و پاره ای مشکلات امنیتی ، بطور کامل بازپیرایی شده است.

شماره ای از

قوانین مربوط به صدمه به قطع درختان یا فضای سبز

طبق قانون هیچ کسی حق قطع یا شاخه زنی درختان را بدون مجوز این کمیسیون ندارد و در صورت مشاهده تخلف ، موضوع به کمیسیون ماده ۷ ارجاع و طبق جرایم پیش بینی شده در قانون برای وی مجازات تعیین می شود.

قطع یا شاخه زنی درختان اگر بدون مجوز صورت گیرد؛ جرایم و مجازاتهای سنگین در پی دارد .

همچنین در صورت لزوم، پرونده خاطی به مراجع قضایی ارسال و مطابق قانون حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها (مصوب ۱۳۸۸) مجازات کیفری از جمله شش ماه حبس در پی دارد .

مرجع صدور مجوز برای قطع درخت ، کمیسیون ماده ۷ است که دبیرخانه آن در شهرداری مستقر بوده که شخص شهردار از جمله اعضای آن می باشند.

شهروندان در صورت ضرورت برای قطع درخت ، بایستی تقاضای خود را بصورت کتبی به دبیرخانه کمیسیون ماده ۷ واقع در شهرداری منعکس نمایند تا از طرق قانونی به تقاضای آنها رسیدگی شود.

متأسفانه از ابتدای امسال چند مورد معدود قطع خودسرانه درخت توسط افرادی متخلف وجود داشته که برای آنها پرونده تشکیل شده و ضمن صدور رای در کمیسیون ماده ۷ و اعمال جرایم مربوطه ، برای طی مراحل بعدی به مراجع قضایی نیز ارسال گردیده است.

درختان را قطع نکنیم . آنها فرشتگانی برآمده از خاک هستند

که مواهب و نعمت های خدادای خود را بدون هیچ چشمداشت در اختیار ما قرار می دهند.